

Prestala vám fungovať elektronická cigareta? Na týchto MIESTACH ju môžete bezplatne odovzdať, vraví riaditeľ SEWA

Rozhovory • 2. marca 2025

Zuzana Bánska

Výkonný riaditeľ SEWA a.s. Jozef Kozák (vľavo) zdôrazňuje, že triedením elektroodpadu nezískavame len čistejšie životné prostredie, ale aj dôležité suroviny a kovy. Zdroj: Archív JK, Freepik

V článku na istream.sk sa dočítate:

- Prečo sa oplatí triediť elektroodpad?
- Recyklujú sa aj funkčné zariadenia?
- Prečo sú dotykové telefóny zložitejšie na recykláciu?
- Ako správne odovzdávať nefunkčnú elektroniku a spotrebiče?
- Prečo elektronické cigarety môžu spôsobiť požiar?
- Kde môžeme takéto cigarety bezplatne odovzdať?

Spoločnosť **SEWA** sa v rámci svojej celoslovenskej pôsobnosti zameriava na odvoz, spracovanie a následnú recykláciu elektrozariadení, obalov aj batérií a akumulátorov. Na objednávku zabezpečuje aj bezplatný zber elektroodpadu, čím motivuje nielen veľké firmy, ale aj školy a školské zariadenia, s ktorými pravidelne spolupracuje aj na úrovni rôznych súťaží a prednášok.

V dnešnej dobe elektronických cigariet má zvyšovanie povedomia ešte väčší význam, keďže takéto nefunkčné cigarety často končia v zmesovom komunálnom odpade. V skutočnosti ich však môžete jednoducho a hlavne bezplatne odovzdať na vybraných miestach. Ich následné spracovanie je potom o niečo zložitejšie a pri nesprávnych postupoch môžu takéto cigarety dokonca spôsobiť aj požiar. Na otázky nám odpovedal výkonný riaditeľ spoločnosti **SEWA** a.s. Jozef Kozák.

Prečo sa oplatí elektroodpad triediť? Čo z neho ako krajina dokážeme vyťažiť?

Elektroodpad sa oplatí triediť a odovzdávať ho na oficiálne zberové miesta hneď z niekoľkých dôvodov. Po prvé, dbáme tak o čistotu nášho okolia, po druhé, staráme sa o životné prostredie a o to, aby nebezpečné látky, napríklad kadmium, freón či ortuť (ktoré sa bežne v elektrospotrebičoch nachádzajú) neunikali do pôdy, vody či ovzdušia. A v neposlednom rade suroviny, ktoré pri recyklácii získame, napríklad sklo, zlato a iné kovy, nemusíme opätovne ťažiť z prírody.

Aký druh elektroniky či elektrospotrebičov Slováci najviac vyhadzujú?

Spotrebitelia sa najčastejšie zbavujú elektroodpadu, ktorý je neskladný. Zvyčajne teda ide o spotrebiče a elektrozariadenia väčších rozmerov, napríklad o chladničky, práčky, varné dosky, umývačky riadu a pod.

Ako kontrolujete elektroodpad, ktorý sa k vám dostane? Likvidujete aj zariadenia, ktoré sú stále vo funkčnom stave?

K nám, resp. k našim recyklačným partnerom, sa dostáva elektroodpad určený na ekologickú likvidáciu, čiže poškodený, nepotrebný a nefunkčný. Zvážame ho tiež zo servisných stredísk, ktoré funkčnosť preverujú, a tie nám posúvajú už len ten nefunkčný.

Čo z bežnej spotrebnej elektroniky je najnáročnejšie na kompletnú likvidáciu? Ako tomu môžu výrobcovia zabrániť?

Najnáročnejšie na recykláciu sú zariadenia obsahujúce nebezpečné látky, najmä freónové chladničky alebo ortuťové žiarivky. Vo všeobecnosti však môžeme konštatovať, že recyklácia technologicky dobieha proces výroby a keďže ten stále napreduje, nové typy elektrozariadení zvyčajne potrebujú nejaký čas, aby k nim vznikla relevantná technológia recyklácie. Zoberme si napríklad fotovoltaické panely. Ich prvé generácie sa v zberoch začínajú objavovať až v tomto období a súčasné technológie zatiaľ nevedia zrecyklovať všetky typy panelov.

Pre recykláciu fotovoltaických panelov zatiaľ nebola vyvinutá žiadna metóda pre všetky typy panelov. Zdroj: Archív JK

Téme recyklácie mobilných telefónov sa u nás čoraz viac verejne diskutuje. Darovať, vyhodit' či vymeniť u operátora? Ktorý spôsob si vybrať?

V tomto prípade si dovoľím odpovedať skôr ako spotrebiteľ, než ako výkonný riaditeľ organizácie zodpovednosti výrobcov SEWA. Mobilný telefón používam až dovtedy, kým slúži. Môj mobil je teda na konci svojho „života“ naozaj vhodný už len do elektroodpadu. (úsmev) Ak by však ešte fungoval, určite by som uprednostnil darovanie, aby poslúžil niekomu inému.

Tlačidlové či dotykové telefóny? Ako sa líši ich recyklácia?

Výzvou pri recyklácii smartphonov je lepené sklo a batéria, ktorá, na rozdiel od tlačidlových telefónov, nie je vymontovateľná. Proces recyklácie smartphonov je teda komplikovanejší ako pri tlačidlových telefónoch. Pokiaľ ide o recykláciu mobilov, tak plastové a kovové súčasti sa pomelú, zrecyklujú a opätovne využívajú pri výrobe napríklad aj ďalších elektrozariadení.

Len nedávno médiami preletela správa o výbuchu telefónu, ktorý sa práve nabíjal. Slováci majú doma milióny nepoužívaných telefónov. Je dôvod na obavy aj pri týchto kúskoch? Čo sa deje s telefónmi, ktoré ostávajú desaťročia nedotknuté?

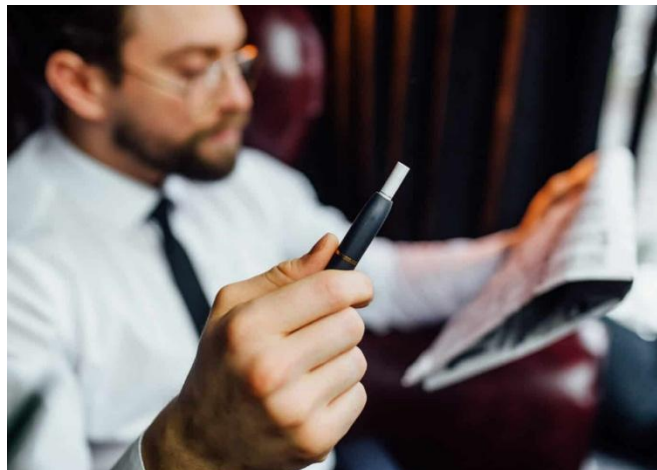
Lítiové batérie používané v mobilných telefónoch sú užívateľsky priaznivejšie, no bohužiaľ, v prípade, že je batéria poškodená, aj vznetlivejšie. Pokiaľ ide o nepoužívané telefóny, pravdou je, že v zásuvkách skladujú ľudia množstvo nepoužívaných mobilných telefónov a je vysoko pravdepodobné, že ich už nikdy nepoužijú. Najlepšiu radu, ktorú vám môžem dať je, aby ste odovzdali staré, nepoužívané a nepotrebné elektrospotrebiče na ekologickú likvidáciu. Týka sa to mobilov, práčov, chladničiek, mrazničiek, starých batérií aj akumulátorov. Všetko, čo vám zaberá miesto na povalách, v pivniciach či v šuplíkoch dajte do zberu na ekologickú recykláciu alebo likvidáciu.

Ako hodnotíte trend repasovanej elektroniky v súvislosti s produkovaným elektroodpadom?

Pokiaľ repasovanie predĺži životnosť elektroniky, je hodné podpory, nakoľko prispieva k udržateľnosti.

Hitom tejto dekády sú jednoznačne elektronické cigarety, ktoré takisto nepatria do komunálneho odpadu. Čo s nimi, keď im skončí životnosť?

Áno, elektronické cigarety rozhodne patria do elektroodpadu. Keďže ide o malé elektrozariadenia do 25 cm, možno ich odovzdať v ktorejkoľvek predajni elektroniky, a to bez nutnosti kúpy nového kusu. Takže, prosím, nehádzte ich do netriedeného komunálneho odpadu. Elektronické cigarety momentálne predstavujú ekologický problém, a to kvôli lítiovej batérii zaliatej v samotnom zariadení. Na ich ekologickú likvidáciu stále hľadáme efektívne riešenie.

Súčasťou elektronických cigariet sú lítiové batérie, ktoré sú vznetlivé a môžu spôsobiť požiar. Zdroj: Freepik

„Jednorazové e-cigarety zvyšujú počet požiarov v recyklačných zariadeniach v Spojenom Kráľovstve,“ zneli titulky správ v minulom roku. Aké skúsenosti máte vy s týmito zariadeniami? Prečo sú schopné sa samé vznietiť?

Problémom je spomínaná lítiová batéria, ktorá je vznetlivá. Predpokladám, že k horeniu došlo najmä v zariadeniach, kde sa e-cigarety dostali do recyklačného mlyna, alebo boli iným spôsobom narušené, čo malo za následok vznik požiaru.

Ako na správne **triedenie** elektrického a elektronického odpadu? (podľa informačno- edukačného letáku SEWA Triedime odpady – ELEKTROODPAD A POUŽITÉ BATÉRIE)

1. Elektroodpad sa musí odovzdávať kompletný so všetkými jeho časťami.
2. Nesmie sa odovzdávať podomovým zberačom, pretože skončí na skládke alebo v prírode.
3. Zariadenia so zabudovanou batériou (mobily, hodinky, hračky, notebooky a pod.) sa odovzdávajú spolu s batériou.

Kam s elektroodpadom?

- Veľmi malý elektroodpad (vonkajší rozmer do 25 cm) môžete bezplatne zanieŤ do väčšej elektropredajne (min. plocha predajne 400m²), v ktorej sa nachádzajú zberné nádoby na elektroodpad, bez povinnosti kúpy nového spotrebiča.
- Pri kúpe nového spotrebiča, predajca v rámci spätného zberu, bezplatne odoberie starý spotrebič rovnakého druhu a v rovnakom množstve.
- Veľké domáce spotrebiče bezplatne odoberú na zbernom dvore v mieste trvalého bydliska.

Cez projekt **Pomôž odpadom** si Bratislavčania môžu objednať bezplatný odvoz elektroodpadu, ktorý v sebe spája tri druhy pomoci. „Cieľom tohto projektu je trojnásobná pomoc. Jednak pomáhame obyvateľom Bratislavy zbaviť sa nepotrebných elektrospotrebičov, zároveň chránime prírodu od neregulovaných skládok elektroodpadu a zároveň umožňujeme ľuďom bez domova, ktorí sú do zberu oficiálne zapojení v rámci pracovnej terapie, znovu získať pracovné návyky a vrátiť sa späť do spoločnosti. V priebehu minulého roku sme v spolupráci s Domovom Sv. Jána z Boha realizovali 15 zberových dní a z 500 domácností sme vyzbierali viac ako 21 ton elektroodpadu,“ zdôraznil J. Kozák v rozhovore pre Odpady-portal.sk.

Použité batérie je možné bezplatne odovzdať v akejkoľvek predajni, v ktorej predávajú nové batérie alebo na zbernom dvore v mieste bydliska.

ELEKTROZARIADENIA

(triedime separátne od komunálneho odpadu)

KDE RECYKLOVAŤ

V elektropredajniach a na zberných dvoroch v mestách a obciach.

ČAS ROZKLADU ELEKTRA

Elektro vyhodené v prírode sa nikdy úplne nerozloží.

RECYKLÁCIU ELEKTROODPADU ZÍSKAME:

kovy a vzácne kovy (zlato, striebro) ←
plasty ←
sklo ←

Zlato získané z recyklácie elektrozariadení môže byť využité aj na výrobu šperkov.

1 žehlička = 30 ocelových plechoviek

Recyklácia 1 mil. notebookov ušetrí energiu, ktorá sa rovná spotrebe elektriny v 3,5 tis. domácnostiach za rok.

Zdroj: <https://www.sewa.sk/>

Newsletter

Ak chcete byť informovaní o všetkom dôležitom a zaujímavom obsahu nezabudnite odberať náš newsletter.

Prihlásiť sa na odber

Súhlasím so spracovaním osobných údajov